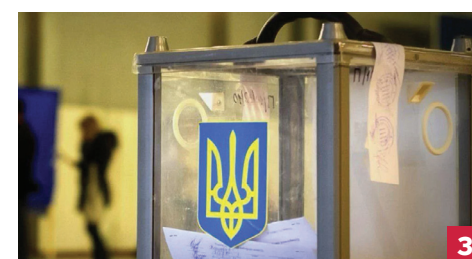

НАШ КРАЙ

ПАРТІЯ МЕРІВ, ГОСПОДАРНИКІВ ТА ПРОФЕСІОНАЛІВ

Коли відбудуться місцеві вибори

3

Фото УНІАН

ЗМІНИ РАЙОНІВ: КАРТА НОВА, ПРОБЛЕМИ СТАРІ

Більшість українців вважають, що країна рухається не туди

60,5% українців заявили, що події в країні розвиваються у неправильному напрямі

Про це свідчать результати соціологічного дослідження служби «Центр Разумкова» та Фонду «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва. Разом з тим, 21,5% респондентів вважають, що події в Україні розвиваються у правильному напрямі. Ще 20% українців вірять, що країна здатна подолати наявні проблеми та труднощі протягом найближчих кількох років. Близько 47% вважають, що Україна зможе подолати проблеми у більш віддаленій перспективі, а 13,5% висловлюють песимістичні думки, що Україна не здатна подолати наявні проблеми. Опитування проведене з 3 по 9 липня методом інтерв'ю «обличчям до обличчя» за місцем проживання респондентів. Було опитано 2022 респонденти у всіх регіонах України, за винятком Криму та окупованих територій Донецької та Луганської областей. Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,3% з імовірністю 0,95.

Епідемія COVID-19

На скільки подовжено адаптивний карантин

3

«Наш край» підсилюється

Новий очільник партії на Київщині

5

СТАРІ Й НЕПОТРІБНІ
РАЙОНИ

Стара система районів, яка для більшості є звичною, не є історичною та природною для України. Радянський Союз, приєднуючи до себе нові й нові території, запроваджував там свій адміністративно-територіальний устрій. Не було завдання будувати ефективний поділ територій – метою було захоплення і приборкання нових територій та закріплення радянської влади, яка цементувалася однопартійною системою – комуністичною партією. Це була імітація самоврядування – так само, як імітацією були вибори.

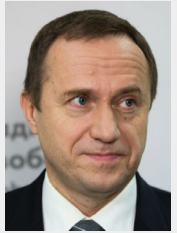
Передбачалося, що кожен район надаватиме громадянам однакові зручності, послуги та перспективи. Але це виявилось неефективним, тому відбувалося закономірне укрупнення структур різноманітних відомств та організацій.

НЕ ПОСЛУХАЛИ ЛЮДЕЙ

За час Незалежності було кілька спроб перекроїти державу, але вони були невдалі. А затягування необхідної реформи тільки загострило проблеми.

І ось, нарешті, 17 липня Верховна Рада ухвалила Постанову №3650 «Про утворення і ліквідацію районів». Цим затверджено новий адміністративно-територіальний устрій. Замість 490 районів запровадили 136. Але

Думка експерта

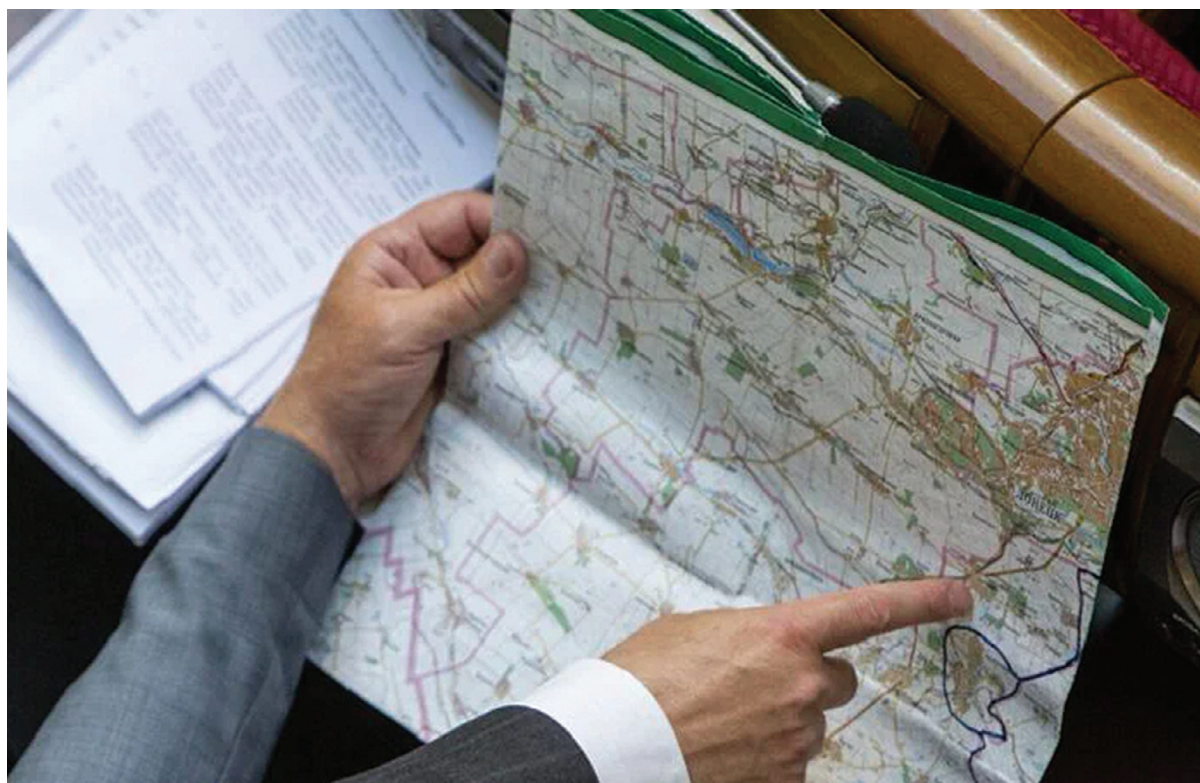

ІГОР КОЛУШКО,
голова
правління
Центру
політико-
правових
реформ

«Райони мають бути укрупнені з точки зору зручності та ефективності організації органів виконавчої влади. Але цей процес був хаотичним. І зараз часто люди просто не розуміють, куди звертатися, під чиєю вони юрисдикцією. Навіть самі чиновники не зовсім це розуміють. Щоб це усе припинити, потрібен новий субрегіональний (районний) рівень»

ЗМІНИ РАЙОНІВ: КАРТА НОВА,
ПРОБЛЕМИ СТАРІ

Влада врешті-решт спромоглася затвердити новий поділ України на райони. Але те, як вона це зробила, закладає міну під успішну реформу децентралізації. Бажання проштовхнути реформу за будь-яку ціну, намагання встановити райони в інтересах певних політиків та великих підприємців – усе це відвертає людей від децентралізації.

забули про одне, проте важливе. Не вислухали людей та не пояснили їм необхідність реформатування.

Саме тому були і масові акції протесту, і перетасовування районів та їхніх центрів в останні дні перед затвердженням. Це прогнозовано відверне людей від реформи, особливо там, де об'єднані територіальні громади тільки-но сформували, і восени там будуть перші вибори.

Не було навіть побіжно окреслено майбутні повноваження районів, та які там будуть розміщені органи влади. Українці не розуміють, де буде розташовано найближчий офіс постачальника газу та електроенергії, військомати, відділки поліції тощо.

Проте архітектори децентралізації запевняють, що всі недоліки формування громад та районів будуть за деякий час виправлені. Адже головним критерієм для громад буде «спроможність», для районів – «ефективність». І там, де це не буде дотримано, можливе реформатування. Мета – наблизити послуги до людей, а не зберігати робочі місця для чиновників.

Друга груба помилка, яку зробила нинішня влада – вона поставила воза перед кіньми. Спершу необхідно

Передбачалося, що кожен район надаватиме громадянам однакові зручності, послуги та перспективи. Але це виявилось неефективним, тому відбувалося закономірне укрупнення структур різноманітних відомств та організацій.

було законодавчо врегулювати нову систему адміністративно-територіального устрою, а вже потім переходити до переділу районів. Тоді б люди розуміли, які послуги вони зможуть отримувати на рівні громад, які – районів, а які – області.

Також владі потрібно було провести окрему роз'яснювальну кампанію, яка б пояснила недоліки нинішнього поділу на райони та перспективи майбутнього. Добре було б почути й відповідне звернення Президента України, раз він усе одно робить такі звернення й через дрібниці.

«Наш край» очікує, що ці помилки будуть виправлені найближчим часом.

ЩО ПОПЕРЕДУ

Для того щоб майбутні райони, як і вся система об'єднаних територіальних громад, були ефективними,

владі необхідно терміново ухвалити закони, які нададуть децентралізації нового дихання.

По-перше, слід ухвалити закон, який розмежує доходи і видатки між бюджетами районів та територіальних громад.

По-друге, потрібен закон, який розмежує повноваження органів місцевого самоврядування, а також відмежує їх від повноважень місцевих органів виконавчої влади. Щоб було зрозуміло, чим переймаються громади, чим – райони, а чим – область або ж префект.

Саме це законодавство має чітко прописати, за що саме несе відповідальність влада відповідного рівня, і з яких джерел наповнюватимуться місцеві бюджети. А всі громади (міські, сільські, селищні) мають отримати однаковий набір повноважень та однакові можливості для наповнення бюджетів.

Позиція

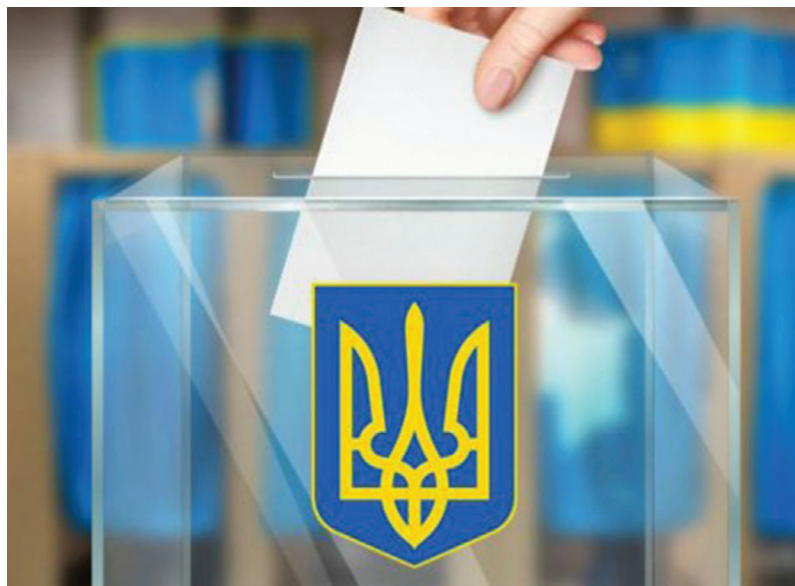
ОЛЕКСАНДР
МАЗУРЧАК,
співголова
партії
«Наш край»

«Запровадити реформу нахрапом – неможливо. Потрібний тривалий час для адаптації людей до нового життя, пояснення їм плюсів реформи, навчання чиновників новим навичкам та розбудови необхідної інфраструктури. Нинішня влада ризикує повністю відвернути українці від децентралізації. Те, як вона переформатувала райони, без пояснень громадянам, без належного діалогу, без намагання попередити конфлікти та протести, без визначення повноважень – усе це свідчить про нехтування думкою та позицією людей. А у результаті – ризикуємо потопити децентралізацію, яка до цього була ледь чи не найуспішнішою реформою за всю незалежність. Якщо влада не схаменеться, вона отримає не нинішнє падіння рейтингу, а повний провал на місцевих виборах. Не можна головну ідею реформи – самоврядування – підмінити чиновницьким самоуправством»

І останнє, але не за важливістю. Новий адміністративний поділ, включаючи громади, має увійти до Конституції. Тоді б у жодного противника реформи не виникало б навіть запитань щодо її необхідності. Бо ті громади, які на собі відчули позитивний ефект децентралізації, нізащо від неї не відмовляться.

МІСЦЕВІ ВИБОРИ ВІДБУДУТЬСЯ 25 ЖОВТНЯ

ПАРЛАМЕНТ ПРОГОЛОСУВАВ ЗА ПРОЄКТ ПОСТАНОВИ ПРО ПРИЗНАЧЕННЯ ЧЕРГОВИХ МІСЦЕВИХ ВИБОРІВ У 2020 РОЦІ НА 25 ЖОВТНЯ. ВИБОРИ ПРИЗНАЧАЮТЬСЯ В УСІ МІСЦЕВІ РАДИ

Документ підтримали 326 нардепів, оголосив спікер Верховної Ради Дмитро Разумков. На тимчасово окупованих територіях виборів не буде. «Призначити чергові вибори депутатів обласних, Київської міської, районних у містах рад (крім визначених пунктами 2 і 3 цієї Постанови) та Київського міського голови на неділю 25 жовтня 2020 року. Вибори

депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів на тимчасово окупованих територіях Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, в окремих районах, містах, селищах і селах Донецької та Луганської областей не призначаються і не проводяться», – йдеться у постанові.

АДАПТИВНИЙ КАРАНТИН В УКРАЇНІ БУДЕ ПРОДОВЖЕНО

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ПРОДОВЖИВ ДІЮ АДАПТИВНОГО КАРАНТИНУ ДО 31 СЕРПНЯ 2020 РОКУ

Залежно від епідемічної ситуації у регіоні або окремих адміністративно-територіальних одиницях – районах встановлюється зелений, жовтий, помаранчевий або червоний рівень епідемічної небезпеки поширення COVID-19.

Рівень визначається автоматизованим програмним забезпеченням на основі визначених алгоритмів та зібраних даних і затверджується Національною комісією ТЕБ та НС. При цьому очільник МОЗ Максим Степанов наголосив, що навіть для «зеленої зони» продовжують діяти певні карантинні обмеження. «Усі критерії розроблені на основі нашого досвіду та досвіду західних партнерів... «Зелена зона» не означає повне зняття карантину», – зазначив Максим Степанов.

Відтак йдеться про такі карантинні обмеження для «зеленої зони»:

- у громадських будівлях обов'язковим є носіння маски або респіратора;

- проведення масових заходів може відбуватися за умови перебування не більше 1 особи на 5 квадратних метрів;
- кінотеатри мають бути заповнені не більше, ніж на 50%;

- пасажирські перевезення мають відбуватися тільки для пасажирів на сидячих місцях.

Відповідно до постанови, регіоном зі значним поширенням COVID-19 вважається такий, у якому наявна хоча б одна з таких ознак:

- завантаженість ліжок у закладах охорони здоров'я, визначених для госпіталізації пацієнтів з підтвердженим випадком COVID-19, становить більш як 50%;

- середня кількість тестувань методом ПЛР та ІФА становить менше ніж 24 на 100 тис. населення протягом останніх семи днів;

- коефіцієнт виявлення випадків інфікування COVID-19 становить понад 11%;

- показник динаміки зростання випадків інфікування COVID-19 становить понад 10%.

У залежності від рівня епідемічної небезпеки поширення COVID-19 на території регіону або окремих адміністративно-територіальних одиницях застосовуються відповідні обмежувальні протиепідемічні заходи.

ЗМІНИ ДО ВИБОРЧОГО ЗАКОНОДАВСТВА НАДМІРНО ПОЛІТИЗУВАЛИ МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Верховна Рада оновила виборче законодавство ледь більше за 3 місяці до виборів. Це не відповідає європейським критеріям демократії, коли такі зміни вносяться щонайменше за рік, наголошують у партії «Наш край».

Разом із тим парламент вирішив, що у громадах, в яких проживає понад 10 тисяч виборців, вибори тепер будуть відбуватися за пропорційною системою. Це – надмірна партизанія виборів та політизація локального громадського життя.

Виборці відтепер здебільшого обиратимуть виключно поміж членів партій (раніше пропорційна система застосовувалася для населених пунктів, де проживало 90 тисяч і більше виборців). Це принесе непотрібну політизацію суспільного життя у малі міста, містечка та селища, вважають у «Нашому краї». Замість пошуку спільних рішень налагодження життя в громадах, місцеві жителі будуть розділені політичними полюсами, шукатимуть відмінності, а не співпрацюватимуть. «Наш край» нагадує, що відтепер саме від влади залежить, чи пройдуть осінні місцеві вибори з дотриманням демократичних стандартів. Сама ж влада заклала локальні політичні суперечності та конфлікти оновленням виборчого законодавства. Партія закликає владу продемонструвати свою неупередженість, об'єктивність та забезпечити кандидатам та політичним силам рівний доступ до ЗМІ.

На Миколаївщині податківці, зібрані з різних областей, влаштували маски-шоу у приміщеннях, що належать голові обласної організації партії «Наш край», депутату облради Юрію Кормишкіну. У партії розцінюють ці обшуки як політичний тиск на опонентів.

«Юрій Кормишкін тривалий час перебуває в опозиції до голови Миколаївської ОДА Стадника. Судячи з усього, нерви підвели очільника області, що змусило його вдатися до обшуків. Це політичний тиск на опонентів у чистому вигляді. Влада повністю опанувала методи політичної боротьби своїх попередників: поодинокі випадки на початках переросли у систему. Щоправда, попередникам це не допомогло, а навпаки – наблизило їхнє розставання з владою. Те саме буде і з чинною владою, якщо вона про-

«МАСКИ-ШОУ НА МИКОЛАЇВЩИНІ»

«НАШ КРАЙ» ЗАЯВЛЯЄ ПРО ТИСК ВЛАДИ НА ПОЛІТИЧНИХ ОПОНЕНТІВ

довжуватиме у дусі попередників», – зазначають у «Нашому краї».

У партії нагадали, що це вже вп'яте проводяться обшуки у Кормишкіна за останні 5 років. «Не встигла Верховна Рада офіційно призначити дату місцевих виборів на 25 жовтня, як представники влади на місцях «відреагували». Не маючи інших аргументів, влада вкотре вдається до силового тиску на політичних опонентів. За останні 5 років це вже п'яті обшуки Юрія Анатолійовича. Їх використовувала попередня влада, сподіваючись у такий спосіб змусити змінити позицію голову Миколаївської обласної організації партії «Наш край». Раніше проведені обшуки закін-

Вже вп'яте проводяться обшуки у Кормишкіна за останні 5 років

чилися нічим», – відзначають у партії «Наш край».

Партія звернулася до Президента та керівництва ДПСУ. «Наш край» вимагає припинити політичний тиск на представників партії та очікує реакції від Президента Володимира Зеленського щодо переслідування опонентів влади і від керівництва Державної податкової служби України щодо дій її співробітників», – підсумовується у заяві «Нашого краю».

ГРОМАДИ НЕ ЗАЛЕЖАТИМУТЬ ВІД РАЙОНІВ: РАДА УХВАЛИЛА ЗАКОНОПРОЄКТ ЗА ОСНОВУ

15 липня Верховна Рада України прийняла у першому читанні проєкт закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо приведення у відповідність положень бюджетного законодавства у зв'язку із завершенням адміністративно-територіальної реформи» № 3614. За це проголосували 320 народних депутатів. Законопроєкт передбачає, що сільські, селищні, міські бюджети більше не залежатимуть від району. Всі 1470 територіальних громад, території яких уже затвердив Уряд, перейдуть на прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом. Зважаючи на законопроєкт, доходи та видатки між бюджетами районів та територіальних громад розмежують. Районні бюджети пропонують виключити із системи горизонтального вирівнювання. Тобто районні бюджети не отримуватимуть базову дотацію і не будуть на прямих міжбюджетних відносинах з державним бюджетом.

НКРЕКП ВИРІШИЛА ПІДВИЩИТИ ЦІНИ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЮ З 1 СЕРПНЯ

З 1 серпня зросте тариф на послуги з передачі електричної енергії та послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «Укренерго». Таке рішення ухвалила Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики і комунальних послуг, 11 липня на своєму засіданні.

«З 01 серпня 2020 року тариф на послуги з передачі електричної енергії складе 240,23 грн/МВт·год; тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління складе 24,75 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість)», – йдеться в повідомленні. У своєму рішенні енергетичний регулятор посилається на

пропозицію НЕК «Укренерго» про необхідність перегляду тарифів на зазначені послуги у зв'язку з дефіцитом коштів, які виникли за

3 01 серпня 2020 року тариф на послуги з передачі електричної енергії складе 240,23 грн/МВт·год

окремими складовими витрат структури тарифів. Зокрема за статтями «витрати на виконання спеціальних обов'язків для забезпечення суспільних інтересів, у тому числі щодо забезпечення збільшення частки виробництва електроенергії з альтернативних джерел», «витрати на придбання допоміжних послуг». Раніше цього місяця виконувачка обов'язки міністра енергетики Ольга Буславець запевнила, що тарифи на електроенергію для населення підвищуватися не будуть.

«НАФТОГАЗ» ПІДВИЩИВ ЦІНУ НА ГАЗ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ

НАК «Нафтогаз України» встановив оптову ціну на газ для потреб населення, виробників тепла для населення та інших споживачів, яким газ поставляється на умовах ПСО. Про це повідомляється на сайті НАК. Ціна газу у липні 2020 року становить 2 297,53 грн за 1 тис. кубометрів (без урахування ПДВ, націнки газзбутів і витрат на транспортування газу магістральними та розподільними трубопроводами). Таким чином, у порівнянні з червнем ціна зростає на 7,2% – на 155,25 гривень за 1 тис. кубометрів.

РАДА УХВАЛИЛА У ПЕРШОМУ ЧИТАННІ ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО РОЗПАЮВАННЯ ДЕРЖАВНИХ ЗЕМЕЛЬ

Верховна Рада ухвалила в повторному першому читанні законопроєкт №3012-2 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення права працівників державних сільськогосподарських підприємств, установ, організацій на одержання земельної частки (паю)».

Про це йдеться на офіційному сайті ВРУ. За ухвалення законопроєкту проголосували 267 народних депутатів. Законопроєкт №3012-2 передбачає розпаювання при:

- ▶ при приватизації підприємств, установ, організацій або їх структурних підрозділів;
- ▶ при ліквідації підприємств, установ, організацій;
- ▶ у разі прийняття органом виконавчої влади, до сфери управління якого належить державне с/г підприємство, установа, організа-

ція, рішення про приватизацію її земель або земель її структурного підрозділу без приватизації або ліквідації такої юридичної особи.

Приватизації підлягають:

- ▶ сільськогосподарські угіддя;

- ▶ несільськогосподарські угіддя, що перебувають у постійному користуванні сільськогосподарського підприємства, установи чи організації, землі якого приватизуються, і на яких розташовані будівлі, споруди.

«Правовий механізм приватизації земель державних та комунальних сільськогосподарських підприємств, установ, організацій визначений у статті 25 Земельного кодексу України доволі неякісно... чинний механізм приватизації земель державних та комунальних сільськогосподарських підприємств, установ, організацій позбавляє вказані юридичні особи практично усього земельного банку, що робить їхню приватизацію абсолютно нецікавою для інвесторів, внаслідок чого фактично знищуються перспективи збереження відповідної виробничої бази. Також є значні проблеми із забезпеченням земельними ділянками учасників бойових дій... Для вирішення зазначених проблем було розроблено даний законопроєкт», – вказано у пояснювальній записці до законопроєкту №3012-2.

ВЕЛИКИЙ СТАЖ НЕ ГАРАНТУЄ ВИСОКУ ПЕНСІЮ

Пенсіонери в Україні, що мають великий стаж, можуть отримувати низькі пенсії, оскільки на суму виплати головним чином впливає розмір зарплати.

Страховий стаж необхідний лише для безпосереднього виходу на пенсію і права отримувати гроші від держави. Що ж стосується пенсійних виплат, то вони від стажу практично не зале-

жать, тому можна не розраховувати на високі виплати, пише Політека. Якщо пенсія була призначена до 1 жовтня 2011 року, а рівень зарплати був низьким, то за 20 років стажу людина отримає 1712 грн. Крім того, додатково нараховують 3% від загальної суми за стаж понад 20 років.

На сьогоднішній день формула нарахування пенсій в Україні така: середня зарплата за останні 3 роки множиться

на співвідношення зарплати кожного окремого пенсіонера до середньої. Отримана сума множиться на кількість років страхового стажу і ще раз множиться на коефіцієнт (1%).

Буває так, що при дуже низькій зарплаті людина відпрацювала набагато більше років, необхідних для отримання пенсії, однак отримана після розрахунків сума не дотягує до встановленого в державі мінімуму.

Тому бувають ситуації, коли у людини є 40 років стажу, але була низька зарплата, і в результаті пенсія може навіть не дотягнути до мінімальної. Якщо 40 років стажу недостатньо для високої пенсії, тоді пенсіонеру додатково «дарують» відсутню до 2100 гривень суму. Якщо людина старше 80 років, то мінімальна сума збільшується до 2600 гривень.

ГОЛОВОЮ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «НАШОГО КРАЮ» СТАВ АНАТОЛІЙ ПРИСЯЖНЮК

«Наш край» обрав Анатолія Присяжнюка головою Київської обласної організації партії. За словами Анатолія Присяжнюка, разом із командою однодумців вони працюватимуть задля розвитку Київщини, формування та становлення об'єднаних громад, створення комфортних умов для життя людей.

Також він наголосив, що «Наш край» не є опозиційною силою, наша ідеологія базується на принципах об'єднання, відповідальності та ефективності роботи. Але ми ніколи не будемо миритися з бездіяльністю влади та прийняттям неефективних рішень. Для нас на першому

плані – люди, їхнє життя, дозвілля, культура, духовність. Інтереси громад та їхніх мешканців, які будемо відстоювати. Також він зазначив, що за 5 років існування партії «Наш край» досяг вагомого представництва в органах місцевого самоврядування по всій країні. Як відомо, Анатолій Присяжнюк обіймав посаду керівника Київської облдержадміністрації з 19 березня 2010 по 2 березня 2014 року. У різні роки обіймав посади голови Правління ДАК «Чорноморнафтогаз», був заступником голови СБУ та міністра внутрішніх справ України.

ПОЧАЛОСЬ ТЕСТУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ЛІКАРНЯНИХ

Систему електронних лікарняних уряд планував запровадити в квітні цього року, втім її запуск довелося перенести через технічні проблеми. Міністерство охорони здоров'я України оголосило про запуск електронних лікарняних. Поки що електронні лікарняні запускають в тестовому режимі. Про це під час брифінгу повідомив заступник голови охорони здоров'я Ярослав Кучер. За його словами, МОЗ планує розвивати систему електронних лікарняних за двома напрямками: спрощена система – спеціальний веб-інтерфейс на сайті Пенсійного фонду, де лікар може за допомогою цифрового підпису вносити дані про пацієнта; цільова модель – введена в систему eHealth (лікарняні в цій системі планують запуснути на початку 2021 року). Першу модель планують запровадити до кінця літа. Поки в Міністерстві охорони здоров'я до 10 липня збирають форми реєстрації від медустанов, які хочуть тестувати цю систему. Як повідомлялось раніше, за підрахунками Міністерства соціальної політики, економія бюджетних коштів від введення «онлайн-лікарняних» складе від 1 до 4 млрд грн щорічно.

НОВІ ПРАВИЛА РОБОТИ ШКІЛ: ВИМІРЮВАННЯ ТЕМПЕРАТУРИ І АНТИСЕПТИКИ

Міністр охорони здоров'я України Максим Степанов розповів про нові правила роботи шкіл та про те, що очікує батьків і учнів вже у вересні. Так, обов'язковим стане вимірювання температури для всіх працівників освітнього закладу і дітей. При температурі 37,2 і вище не допускати до роботи або до навчання. Батьки, які приводять дітей в школу, мусять користуватися масками, коли заходять до будівлі. У школі мають бути антисептики і діти повинні ними користуватися. «Ми зараз дуже ретельно

розробляємо правила, за якими діти вчитимуться з 1 вересня. Спільно з Міністерством освіти і науки ми аналізуємо всю ситуацію, дивимося, яким чином це відбувається за кордоном, і хочемо взяти кращі практики. Ми хочемо зробити процес навчання максимально комфортним, з одного боку, а також максимально безпечним – з іншого», – заявив міністр.

В ЧЕРКАСАХ ВІДБУВСЯ ПЕРШИЙ «SPORTFEST НАШОГО КРАЮ»

19 липня в місті Черкаси відбулася подія, до якої черкаська команда політичної партії «Наш край» готувалася давно. За словами голови Черкаської обласної організації партії «Наш край» Анатолія Нужного, ми давно планували Фестиваль дитячого спорту «SportFest НАШОГО КРАЮ», але карантин багато у чому обмежив всіх нас: вніс корективи і у звичайний робочий процес, і у навчання дітей, і у проведення запланованих заходів. Але, на переконання політика, навіть у таких складних умовах, які створила пандемія,

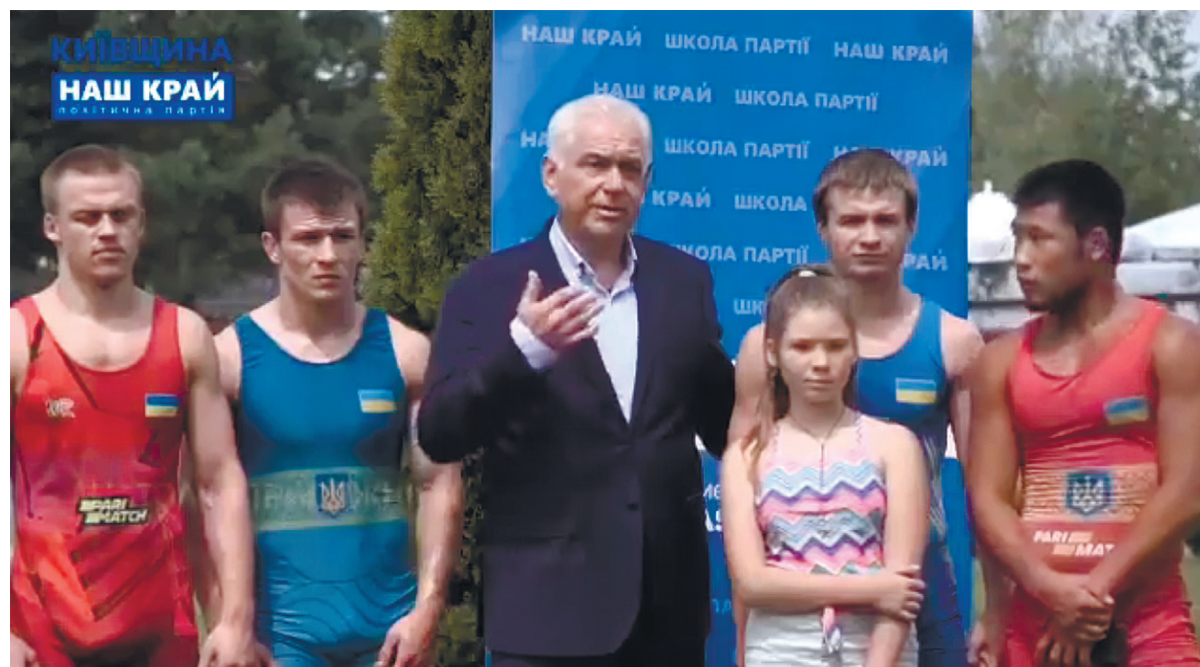
треба віддати належне і вихованцям Федерації карате, і тренерам, які виконали програму та навчили новим технікам і прийомам юних спортсменів. Анатолій Нужний вже не перший рік опікується Федерацією карате, а черкаська команда «Нашого краю» є постійним партнером у проведенні змагань. Тому рішення провести підсумковий фестиваль та свято для дітей саме під час літніх канікул було запланованим і командним!

ЗА СПРИЯННЯ «НАШОГО КРАЮ» НА КИЇВЩИНІ ВІДБУВСЯ ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКИЙ ТУРНІР З ВІЛЬНОЇ БОРОТЬБИ

На Київщині за сприяння «Нашого краю» відбувся дитячо-юнацький турнір з вільної боротьби. Участь у змаганнях взяли спортсмени з усієї області.

Відкриваючи турнір, голова Київського обласного партійного осередку Анатолій Присяжнюк наголосив, що популяризація та розвиток спорту, особливо серед молоді, є пріоритетним напрямком діяльності «Нашого краю». Голова

«Нашого краю» на Київщині підкреслив, що нині держава фактично самоусунулася від розвитку молодіжного спорту, перекинувши фінансування дитячо-юнацьких спортивних шкіл, клубів, спеціалізованих навчальних спортивних закладів на місцеві бюджети, плечі батьків та меценатів. Гостро бракує й відповідної інфраструктури на місцях – спортивних майданчиків, сучасних баз та комплексів, де б можна було за-

Анатолій Присяжнюк наголосив, що розвиток спорту є пріоритетним напрямком діяльності «Нашого краю»

йматися спортом, тренувати і готувати спортивний резерв. За його словами, такий стан справ потребує негайного ре-

агування. Не припустимо, щоб спортивна галузь фінансувалася або за залишковим принципом, або «ніяк». Саме

тому наша політична сила, зазначив Анатолій Присяжнюк, важливий акцент робить на популяризації здорового способу життя, особливо серед молодого покоління, а також на розвитку фізичної культури, підтримці соціальних програм.

5 ЛАЙФХАКІВ,
ЯКІ ДОПОМОЖУТЬ
НЕ КИНУТИ ЗАНЯТТЯ
СПОРТОМ ПІСЛЯ
ПОЧАТКУ ТРЕНУВАНЬ

■ Нерідко бажання займатися спортом у нас закінчується вже через місяць після початку тренувань. У цій статті ви знайдете 5 порад, як не кидати тренування на півдорозі, навіть якщо займатися лінь та дуже важко.

ЗАБЕЗПЕЧТЕ ЗРУЧНІСТЬ І ДОСТУПНІСТЬ

Створіть собі максимально зручні умови для занять спортом: ходіть в зал, який знаходиться поруч з будинком, а не на іншому кінці міста, придбайте форму, в якій вам комфортно, знайдіть тренера, який вас не дратує.

ТРЕНУЙТЕСЯ З РАНКУ

Тренування з ранку дозволяють не лише швидше розібратися з важкою справою і звільнитися на весь день, але ще й допомагають зарядитися енергією та гарним настроєм.

ЗАЙМАЙТЕСЯ З ПАРТНЕРОМ

Займатися спортом з приємною вам людиною, яка розділяє ваші інтереси, набагато веселіше і легше. Крім того, ви завжди можете підтримати один одного, щоб не пропускати тренування та не кидати їх, коли хочеться здатися і просто валятися на дивані з дня у день.

ВІДЗНАЧАЙТЕ ДОСЯГНЕННЯ І НЕ ЗАБУВАЙТЕ ПРО ЗАОХОЧЕННЯ

Не забувайте відзначати свої досягнення (ведіть щоденник тренувань, записуйте свої рекорди тощо) і нагороджуйте себе за них, щоб вам не здавалося, що ви постійно працюєте просто так.

ДОБРЕ ВІДПОЧИВАЙТЕ

Навіть якщо ви вже звикли регулярно тренуватися, іноді потрібно давати собі пару тижнів на повноцінний відпочинок і займатися набагато менше, або не займатися зовсім.

СТАРІСТЬ НЕ РАДІСТЬ: ЩО РОБИТИ, КОЛИ ВАША ТВАРИНА ВСТУПИЛА У ПОХИЛИЙ ВІК

■ Середня тривалість життя великих та гігантських порід собак 8–10 років, середні породи собак в середньому живуть до 15 років. Дрібні породи собак живуть 15–18 років. У книзі рекордів Гіннеса довгоживучим собакою названо австралійську вівчарку Блуї, яка прожила 30 років. У кішок рекорд тривалості життя – 38 років.

Які ж ознаки того, що наш улюбленець старіє:

► Сивина, яка з'являється на мордочці у вашого улюбленця, видає вік у навіть дуже енергійного вихованця. Особливо помітна сивина у чорних та чорно-підпалих собак.

► Проблеми шлунково-кишкового тракту: випадають зуби, запалюються ясна, знижується перистальтика кишечника, з'являються проблеми з печінкою і

Сивина, яка з'являється на мордочці у вашого улюбленця, видає вік у навіть дуже енергійного вихованця

підшлунковою залозою. Можливо зниження апетиту або, навпаки, зникає відчуття насичення. Тому необхідно годувати старіючих вихованців спеціальним кормом для старіючих тварин. У корми для старих тварин включені необхідні мікроелементи та антиоксиданти. В них підвищені смакові якості. Щоб підвищити аромат консервованого корму, його можна розвести теплою кип'яченою водою. При годуванні натуральною їжею якість продуктів має

бути хорошою. Продукти необхідно подрібнювати і додавати улюблені вихованцем ласощі.

► Погіршується робота нервової системи та органів чуття. Знижується слух, зір, нюх, смакова чутливість. Іноді можлива навіть сліпота і глухота. Літні тварини стають дратівливими, рідше грають і міцніше сплять.

► З'являються проблеми з суглобами, тварина може відчувати біль під час ходьби. Може почати кусатися або дряпатися, коли її бе-

руть на руки, бо відчуває сильний біль.

► У літніх тварин спостерігається зниження імунітету, тому їм необхідні щорічні профілактичні щеплення, вітамінні добавки за віком і профілактичний огляд ветеринарного лікаря два рази на рік або частіше. Також шерсть втрачає свій здоровий блиск і пишність.

► Крім того, часто спостерігаються проблеми з серцем. Знижується еластичність шкіри, тому ніколи не піднімайте старих кішок за шкуру!

3 НАЙКРАЩІ НАРОДНІ СПОСОБИ ЗБІЛЬШЕННЯ ВРОЖАЙНОСТІ ТОМАТІВ

■ Кожен з нас, висаджуючи і доглядаючи за томатами, хоче отримати гарну врожайність. Досвідчені дачники виділили 3 перевірених метода, які довели свою ефективність.

ПОСАДКА ТОМАТІВ КВАДРАТНО-ГНІЗДОВИМ СПОСОБОМ

Якщо хочеться підвищити врожайність, варто звернути свою увагу на квадратно-гніздовий спосіб, замість традиційної посадки в ряд. Перед висадкою грядка розмічається на рівні квадрати зі стороною 50 сантиметрів. Розсада висаджується по кутах квадрата, всередині робиться невелика яма, за допомогою неї простіше виконувати полив і підгодівлю. Яму варто викопувати через 1-2 тижні після висадки розсади. Заздалегідь робити яму для поливу сенсу немає.

ПРАВИЛЬНИЙ ПОЛИВ

Поливальна яма на 4 куці – це необхідність. Вона слугуватиме джерелом вологи, поживних речовин і тепла. Методом проб і помилок багато дачників встановили, що яма ідеально підходить для 4 ку-

щів, оскільки простіше контролювати стан.

Не варто робити занадто глибоку яму, її діаметр має становити близько 40 сантиметрів, максимальна глиби-

на – 20 сантиметрів. Тут треба пам'ятати, що від великої кількості води яма може розмиватися. В поливальну яму може вливатися максимум 20 літрів води.

На дно ями можна висипати банку попелу. Він буде слугувати джерелом корисних елементів.

ПРОФІЛАКТИКА ФІТОФТОРИ

Фітофтора – це серйозне захворювання, яке може завдати значної шкоди врожаю. Як правило, багато дачників упускають момент боротьби, з-за чого кількість врожаю значно знижується. Є два шляхи боротьби з фітофторою:

► До появи перших плодів можна використовувати фунгіциди. Вони створять додатковий захист рослин від грибкових захворювань.

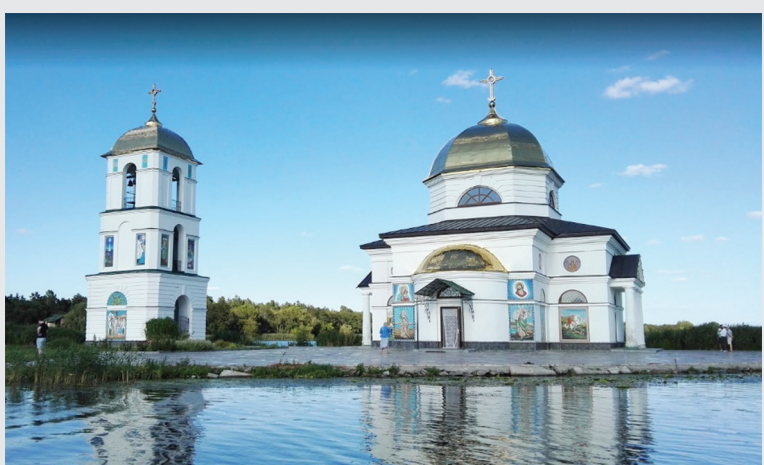
► Якщо не хочеться застосовувати хімічні препарати, можна звернутися до народних методів. Рекомендується на 10 літрів води додати 10 крапель йоду, 2 столові ложки солі та розчин марганцівки. Отриманим розчином виконується обробка.

Щоб отримати максимальний ефект, краще застосовувати фунгіциди. Вони довели свою ефективність і сильно не впливають на склад. Головне – уважно читати інструкцію із застосування.

7 МІСЦЬ КИЇВЩИНИ, ЯКІ ВАРТО ВІДВІДАТИ

У ЗВ'ЯЗКУ З ПАНДЕМІЄЮ COVID-19 БАГАТО КРАЇН НЕ ПОСПІШАЮТЬ ВІДКРИВАТИ СВОЇ КОРДОНИ, ЗОКРЕМА ДЛЯ УКРАЇНЦІВ. ЦЕЙ ЧАС – ЧУДОВА НАГОДА РОЗДИВИТИСЯ НАВКОЛО ТА ЗВЕРНУТИ УВАГУ НА МАЛЬОВНИЧІ МІСЦЯ РІДНОГО КРАЮ. У СЬОГОДНІШНІЙ ДОБІРЦІ – МІСЦЯ НА КИЇВЩИНІ, ЯКІ ВАРТО ВІДВІДАТИ.

ЗАТОПЛЕНА ЦЕРКВА ТА ЛИСА ГОРА У РЖИЩЕВІ

► **Де знаходиться:** Київська область, місто Ржищів.

Неподалік Ржищева на невеликому острові стоїть напівзатоплена церква з дзвіницею. Її збудували у першій половині XIX століття у селі Гусинці, якого вже не існує. Під час створення Канівського водосховища воно пішло під воду. У 2008 році благодійна організація відновила храм. А кількома роками пізніше до нього побудували міст. У самому Ржищеві теж є що подивитися. Поціновувачі історії мають побувати у Трипільському парку. Там є збільшені скульптури, які повторюють основні артефакти трипільців. Прихильники містики захочуть побачити Лису гору. До неї доведеться добиратися на човні. За переказами, колись на пагорбі, де майже немає рослинності, проводили язичницькі обряди та шабаші відьом. Люди й досі розповідають, що відчувають тут дивні емоції та своєрідну енергетику. Біля міста розташована Іван-гора, з якої відкривається чудовий панорамний пейзаж. Колись на цьому місці була оборонна фортеця. На думку істориків, вона знищена монголо-татарами.

СКЕЛИ БОГУСЛАВА

► **Де знаходиться:** Київська область, місто Богуслав, поблизу вулиці Богуславської.

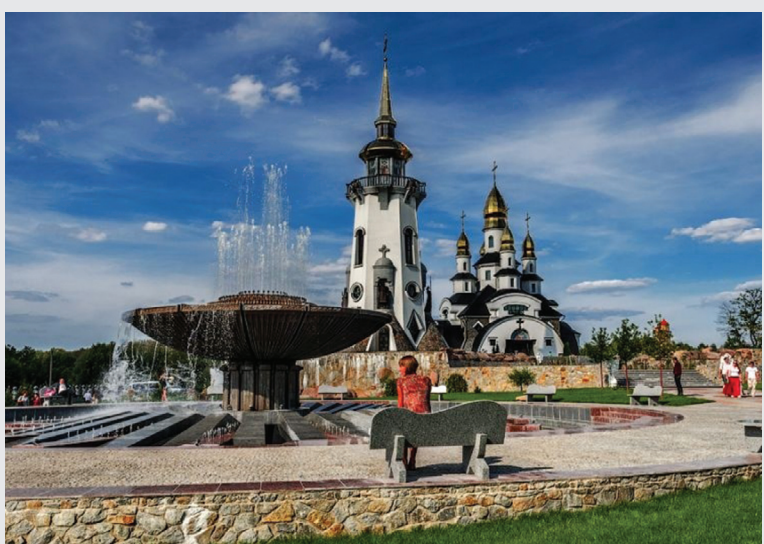
Богуславське гранітне оголення або, як його ще називають, «яма» – насправді залишки високих скель. На думку науковців, їхній вік сягає близько двох мільярдів років. І зараз у каньйоні довжиною півтора кілометри залишилися брили до 12 метрів заввишки. Їх омиває річка Рось, яка має пороги, а серед них і знаходяться так звані ями. Це місце сподобається тим, хто любить скелелазіння або сплави на човнах. У самому Богуславі є музеї, пам'ятники та ландшафтний парк. У місті можна зупинитися на ночівлю. Або ж поставити намети неподалік берега річки і насолоджуватися гарним пейзажем та купатися у водоймі.

ПАРК «ОЛЕКСАНДРІЯ»

► **Де знаходиться:** Київська область, місто Біла Церква.

На території у 400 гектарів розкинувся парк «Олександрія», який приваблює туристів своїм умиротворенням та романтичністю. Його заснували ще у XVIII столітті за задумом власниці цих земель Олександри Браницької. Над проектом парку працював французький архітектор. На туристів чекають численні затишні алеї та стежки. На території можна побачити вишукані скульптури, альтанки та композиції. Всюди висаджені рідкісні рослини, а влітку квітнуть троянди. Зустрічаються дерева, яким понад 400 років. У центрі парку знаходиться музей, де можна дізнатися історію родини Браницьких та побачити скульптури з італійського мармуру. Поряд є кафе. Через парк протікає річка Рось, яка утворює кілька штучних водоспадів. Її мешканці – лебеді та качки – звикли до людей і беруть їжу з рук.

ЛАНДШАФТНИЙ ПАРК У СЕЛІ БУКИ

► **Де знаходиться:** Київська область, Сквирський район, село Буки.

Парк у селі Буки створений підприємцем Іваном Суслівим у 1996 році. На території знаходиться маєток засновника, де він проживає з родиною. Біля входу гостей зустрічає великий фонтан, який колись прикрашав Майдан Незалежності. За ним височіють церква Святого Євгена і каплиця. У парку є мальовничі башти і мостики, оригінальні скульптури, біля яких можна загадати бажання, Поляна казок, де відтворені казкові герої, та доглянуті квітники. У маленькому зоопарку живуть лев, поні, павичі та ведмеді. Проте територія невелика, щоб оглянути всі цікаві місця достатньо однієї-двох годин. Якщо бути спостережливим, у парку можна знайти численні цифри сім. Суслов вважає це число щасливим. Адже ініціали бізнесмена українською мовою (Суслов Іван Миколайович) звучать, як СІМ. Крім того, він сьома дитина у сім'ї.

ЕТНОГРАФІЧНИЙ КОМПЛЕКС «УКРАЇНСЬКЕ СЕЛО»

► **Де знаходиться:** Київська область, Києво-Святошинський район, с. Бузова, вул. Дмитрівська, 1.

Заїрнути у стародавні сільські хати XIX століття, познайомитися з побутом, архітектурою та ремеслами українців – все це можна у комплексі «Українське село». На території є невеликий зоопарк, де живуть свійські тварини, працює ресторан-колиба та готель, здаються в оренду альтанки та мангали. А перлина комплексу – церква св. вмч. Дмитрія Солунського, побудована зі смереки, де у вихідні та святкові дні проходять служби. Сюди приїжджають подихати свіжим повітрям, зануритися у стародавню історію України та відпочити з родиною і друзями. В «Українському селі» проведуть квести та майстер-класи, на яких вчать гончарству, лялькарству, соломоплетінню, ковальству, а також випікати хліб у печі та самогонварінню.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЗАПОВІДНИК «ПЕРЕЯСЛАВ»

► **Де знаходиться:** Київська область, місто Переяслав, вулиця Шевченка, 8.

Національний історико-етнографічний заповідник «Переяслав» є одним з найбільших в Україні. Тут знаходяться понад 37 пам'яток архітектури та історії і більше 20 музеїв. Відвідувачі можуть побачити церкви, млини, залишки трипільської, скіфської, Черняхівської культури, унікальні ікони та стародруки, стародавній одяг і зброю. У заповіднику можна не лише поглибити знання про українську історію, зануритися в український побут та культуру, а й помилуватися мальовничими краєвидами.

РЕЦЕПТ

СИРНИЙ СУП
ПО-ФРАНЦУЗЬКИ
З КУРКОЮ

Інгредієнти на 4 порції: Куряче філе – 500 г, плавлений сир – 200 г, картопля – 400 г, цибуля – 150 г, морква – 180 г, вершкове масло, сіль, перець чорний мелений, зелень, грінки – за смаком, лавровий лист – 3 шт., чорний перець горошком – 2 шт.

Приготування: У каструлю на 3 літри покласти м'ясо та налити води. Як тільки бульйон почне кипіти, додати 1 чайну ложку солі, пару горошків запашного перцю та чорного, 2-3 листочки лаврового листа. Варити від моменту закипання 20 хвилин. Потім м'ясо вийняти. Картоплю почистити та нарізати кубиками. Цибулю нарізати кубиками. Моркву натерти на тертці. М'ясо порізати невеличкими

шматочками. Плавлений сир натерти на тертці або порізати кубиками. У киплячий бульйон додати картоплю. У цей час слабо засмажити на вершковому маслі спочатку цибулю, потім моркву. Злегка посолити та поперчити. Готову додати у суп та варити ще 5-7 хвилин. Додати порізане м'ясо. Варити 3-4 хвилини, додати плавлений сир, гарно перемішати і вимкнути вогонь. Перед подаванням посипати зеленню. За бажанням подавати з грінками.

ГОРОСКОП

ОВЕН

Йдучи на поводу у своїх бажань та емоцій, не варто чекати від оточуючих схвалення своїх дій.

ТІЛЕЦЬ

Ви з легкістю усунете будь-який конфлікт на роботі. Також вас відвідають цінні ідеї – намагайтеся їх здійснити.

БЛИЗНЯТА

Ви з легкістю усунете будь-який конфлікт. Не поспішайте з ухваленням рішень. Будьте терплячі з близькими.

РАК

Чудовий період для проведення важливих переговорів. Ви будете у міру красномовні та надзвичайно переконливі.

ЛЕВ

Левам слід поєднати особисте з громадським. Будьте у перших лавах і на роботі, і вдома – тоді успіх вам гарантований.

ДІВА

Великий ризик витратити час на цілковиту неіспроханість, але якщо Діва займеться чимось корисним, то здатна досягти чудових результатів.

ТЕРЕЗИ

Гороскоп радить Терезам частіше бути у товаристві, де вас можуть познайомити з цікавими людьми.

СКОРПІОН

Ви можете розраховувати на сприятливий фінал діалогу. Є ймовірність отримати бажане, навіть якщо ваші запити високі.

СТРІЛЕЦЬ

Деяким Стрільцям доведеться вибирати між спілкуванням з коханою людиною та реалізацією давніх бажань.

КОЗЕРІГ

Якщо небеса не надто щедрі – ви маєте право влаштувати собі свято самі, твердо знаючи, що ви його заслужили.

ВОДОЛІЙ

Скасовуючи суворі обмеження, варто знати міру, інакше потім буде складно повернутися у штатний режим.

РИБИ

Утримуйтеся від укладення будь-яких угод спекулятивного характеру типу гри на біржі.

АНЕКДОТИ

Лікар обурено говорить пацієнтові:

– Ви виглядаєте досить кепсько! Я ж вам казав: тільки 10 сигарет на день!

– Я добре пам'ятаю, лікарю, але погодьтеся, для людини, яка ніколи не курила, це все-таки не так вже й мало!

...

– Алло, чувак!! Приїжджай до нас на дачу!

– Не хочу!!!

– У нас тут багато пива, шашлик та дівчата...

– Тату, я другий раз на цю фішку не куплюся! Копайте картоплю самі!

...

Захворів мільйонер. Родичі зібралися біля ліжка хворого:

– Скажіть, докторе, надія є?

– Абсолютно жодної! У нього звичайна застуда.

...

Бригаді, яка працювала на дні кар'єру, повідомили, що привезли аванс. Так швидко кар'єрними сходами ще ніхто не збігав.

■ Матеріали шпальти підготувала Галина Вишневська

ЦІКАВІ ФАКТИ ПРО ТОРГІВЛЮ

ЩОРОКУ ПРАЦІВНИКИ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ ВІДЗНАЧАЮТЬ СВОЄ ПРОФЕСІЙНЕ СВЯТО В ОСТАННЮ НЕДІЛЮ ЛИПНЯ. ЦЬОГО РОКУ ЦЕЙ ДЕНЬ ПРИПАДАЄ НА 26 ЛИПНЯ

Щоб продати що-небудь непотрібне, треба спочатку купити що-небудь непотрібне, а у нас грошей немає.

З мультфільму «Трое з Простоквашино»

► Аж до середини 19 століття під час здійснення покупок потрібно було запитати ціну у продавця, яку він міг називати у залежності від зовнішнього вигляду покупця. Ситуація, коли за один і той самий товар різні люди платять різну ціну, вважалася американським квакером неправильною. Вони активно сприяли тому, щоб магазини стали вшати цінніки. Досить скоро самі власники

магазинів відчули вигоду: з цінниками зменшився час на навчання нових співробітників, яким тепер не потрібно було зачувати допустимий діапазон цін для кожного товару, а продажі загалом зросли за рахунок збільшення швидкості обслуговування клієнтів.

► Перший продаж товару через інтернет відбувся у 1995 році. На Amazon була продана книга.

► У Норвегії на фермерських підприємствах їхні власники часто організують магазини самообслуговування. У них покупці самостійно вибирають товари, залишають гроші та, якщо потрібно, беруть решту.

► У Китаї у місті Ченду знаходиться найбільший торговий центр у світі New Century Global Center, площа якого становить 1,7 мільйонів квадратних метрів. У ньому знаходяться магазини, аквапарк, кінотеатр та штучне середземноморське село.

► Найбільш продаваним товаром у світі є бензин. На другому місці знаходиться кава.

► Згідно з опитуваннями, 71% покупців вважає, що товари в інтернеті коштують дешевше, ніж у звичайних магазинах.

► Найбільш дорогі та цікаві товари для дітей у магазинах розміщують на нижніх полицях, щоб вони знаходилися в їхньому полі зору.

